

Dibuixants d'ara

Lola Anglada, sensibilitat i delicadesa

I, entre els dibuixants d'ara, ens fessin triar-ne un l'obra del qual fos pràcticament, que el seu nom, desvetllés, ressonàncies notatgiques i que tingues una qualitat sense discusió, no hi ha dubte que hauríem de pensar immediatament en Lola Anglada que aquesta setmana assoleix una fita important en la seva llarga vida, dedicada íntegrament a l'art i principalment al dibuix.

Una coqueteria molt femenina ha fet que la data exacta de la seva naixença de l'artista estigués ennuvolada pel misteri. Malgrat tot, ens arriquem a dir que Dolores Anglada i Sarrera ve venir al món, neta i filla de propietaris, a Barcelona, un dia entre el 17 i el 27 d'octubre de 1892, posseïdora d'una vocació tan evident i abassegadora que feia que, als tres anys, ja dibuixés tot allò que veia dels del balcó de casa seva i, sobretot, tot allò que li semblava bell i delicat. Aquesta sensibilitat se li enria accentuant en les llargues temporades que va passar a la seva finca de Tiana degut a diverses malalties infantils. Tot la feia petir i treballava al paper, per a salvar-les en el seu record, les visions que li semblaven agradables abans que deixessin de ser-ho.

El seu pare li va fer anar a Llotja però, als setze anys, quan li tocava fer dibuix al natural, ho va haver de deixar perquè les senyores de la Defensa Social van opinar que no era convenient per a una noia assistir a una classe en la que

s'havien de pintar models que anaven despullades.

Lavor va anar a l'escola de Francesc Galí i, després, a la de Joan Llaverrias, l'excel·lent dibuixant de «Cu-Cut» i «En Patufet», que li feia copiar les seves aquarel·les malgrat que a la seva alumna no li acabés de fer el pes aquesta manera d'aprendre. Gràcies a Llaverrias, però, aconseguí, el 1910, de col·laborar en aquestes dues revistes i també, junt amb el seu mestre, celebra la primera exposició el 1912. Això li permet donar a conèixer el seu estil, clar i detallista sense enfarfegaments, i ben aviat el seu nom es fa gairebé imprescindible en unes publicacions, principalment les de caire infantil i, successivament i simultània, col·labora a «La Mainada», «D'Ací i d'Allà», «La Dona Catalana», «La Nuri» (setmanari que ella mateixa havia fundat), «La Rondalla del Dijous», «Joventut Catalana», «Virolets», «Jordi», «Plançons», «Teatre Català», etc... per no citar-ne més que unes quantes.

Sempre signa «Lola Anglada», «Lola A.» o bé, algunes vegades, «Estel» tot i que confessa que el nom de Lola no li ha agradat mai gaire i que ella hagués volgut signar Montserrat, que és el seu segon nom, però que, quan va voler fer-ho ja no hi va ser temps.

Mentre treballa per editorials franceses comença la producció pròpia i fa textos i dibuixos a llibres com «Contes del paradís» (1920), «En Peter» (1928), «Margarida», «Monsenyor Llangardaix» i «Narcís» (1930) que li proporcionen prestigi i popularitat mentre li lustra també altres col·leccions i autors.

Durante la guerra es queda a Barcelona i, a partir de dibuixar a «Estel» i «Mirbal», crea el

personatge «El més petit de tots», el conegut soldadet català que, un cop acabada la guerra, farà que sigui acusada de rojo-separatista i que s'hagi d'estar una colla de temps gairebé reclusa en un pis del carrer d'Enric Granados. Durant aquests anys dolents, agreujats per la mort dels seus pares, veu com se li van tancant les portes i com li són rebutjades fins i tot les obres que vol fer gratuïtament. La primera mà amiga és la de l'abad Escarré que li encarrega estampes i altres dibuixos per a publicacions del monestir.

A poc a poc, torna a obrir-se camí i publica «Contes maravillosos» (1947). Després, amb Francesc Curet, que l'ajuda sempre, comença «La Barcelona dels nostres avis» i, principalment, els deu volums de «Visions Barcelonines», de Curet (1954), per als que fa una gran quantitat de dibuixos molt minuciosos sobre la vida i els indrets barcelonins d'altres èpoques.

Quan se'n va a viure definitivament a Tiana publica «La meua casa i el meu jardí» (1958) i, encara el 1962 «Martinet», fins que uns problemes a la vista fan que hagi de deixar el dibuix. Un cop operada de cataractes, escriu les memòries i es dedica a la ceràmica perquè, com diu ella mateixa, no se sap estar sense fer res. El 1979, una exposició itinerant d'una part prou representativa de la seva obra va recórrer diversos pobles i ciutats de Catalunya en un homenatge popular a aquesta artista que ha estat la primera a donar prestigi i categoria, en temps no gaire propicis, al dibuix femení en el nostre país.

Lluís Solà i Dachs

